

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Kaj hočejo ljudje?

Ljudje so danes nezadovoljni. To je resnica, ki jo človek lahko ugotovi na vsak korak, ne samo pri nas, ampak povsod. In ta nezadovoljnost je že tako velika, da dela za javni red in mir odgovornim osebam že prav hude skrbi, kajti nezadovoljnost je mati nemirov in nereda in vseh mogočih prevratov in prekucij.

Nezadovoljnost je dandanes, lahko bi rekli, vsesplošen pokret, ki poznavalca dogodkov kar sili, da premišluje: Odkod in zakaj pa vse to? Zakaj so ljudje nezadovoljni? Kaj pa hočejo ljudje pravzaprav?

Mi vemo, da je človek živo bitje. Človek pa živi dvojno življenje; on živi »na znotraj«, t. j. on živi svoje duševno življenje, živi pa tudi na zunaj, t. j. telesno: če hoče živeti telesno (in s tem vred tudi duševno), mora imeti dovolj hrane itd., da more zadostiti in ugoditi vsem svojim naravnim potrebam.

Svoje notranje ali duševno življenje očituje človek najbolj s svojo vero in v svojem jeziku in vsak pritisk na svoje notranje življenje čuti človek kot nasilje, ki rodi v njem neverjetno močan odpor. Ta odpor je rodil že celo vrsto krvavih verskih in nacionalnih vojsk, kajti človek hoče ostati v svojem notranjem bistvu kar najbolj svoboden in mnogo krvi je moralo biti prelite, predno si je moderni človek priboril svojo versko in narodno svobodo. Kjer pa te svobode ni, tam ni zadovoljstva in tudi ne miru!

A ne samo v duševnem, ampak tudi v telesnem oziru hoče biti človek svoboden vsaj toliko, kolikor mu te svobode ne omejujejo oziri na sočloveka, ki hoče tudi živeti človeka dostojno življenje. Če vzameš žival svobodo in jo zapreš, začne žival hirati ali pa celo pogine — če pa ostane v zaporu še živa, ni več to, kar bi po svoji naravi morala biti. Tako je tudi z ljudmi. Tudi človeku ukazuje njegova narava, da se mora nasititi, da mora biti zavarovan pred vročino in mrazom in da ima svojo rodbino in zato zahtevajo ljudje primerno stanovanje, primerno hrano in primerno obleko. Užaljeni pa so v svojem človeškem dostojanstvu, če vidijo, da ima ta vsega preveč, česar oni nima niti za skrajno potrebo. Kmet nam je lahko v tem oziru vzor: če je kmet sit, ne gre nihče lačen od njegove hiše, če je res potreben jedi ali pijače. Ne marajo pa ljudje za grabeže in za oderuhe, ki ne poznajo nobenih ozirov do soljudi, ampak poznajo le samega sebe in svojo nenasitno požrešnost, in ravno tako ne marajo ljudje brezvestnega izkoriščanja posameznikov ali pa cele družbe (države) na korist maloštevilnih samogoltnežev. Čut, da nima samo pravice, ampak tudi dolžnost do življenja prav vsak človek in ne samo nekaj izvoljencev, je tako globoko zasidran v ljudskem čustvovanju, da ima vsaka žalitev tega

čuta lahko jako nevarne posledice za tiste, ki ta čut žalijo.

Svoje razmerje do soljudi (do družbe, do države) hočejo pa ljudje imeti urejeno po svojem čutu pravičnosti in poštenja. Kakor hitro začno ljudje godrnjati: To pa ni pošteno — to pa ni pravično, takrat je nevarnost že pred vrati! Mrmranje in godrnjanje ljudi je vselej pomemben pojav in dokaz, da

nekaj ni v redu in zato previdni in modri državniki in politiki tega pojava ne zatirajo in ga ne dušé z nasiljem, ampak ga poslušajo in preiskujejo, odkod prihaja, da ga odpravijo s pravimi sredstvi o pravem času v duhu pravičnosti in poštenja!

Oboje pa morejo dati ljudem le tisti, ki so sami poštenu, pravični in čistih rok in to hočejo ljudje!

Veličastna proslava v Skoplju

V navzočnosti Nj. Vel. kralja so posvetili »Hram slave«, kjer so shranjene kosti 3200 v osvobodilnih vojnah padlih junakov. — Zgodovinski govor Nj. Vel. kralja

Preteklo nedeljo so obhajali v carskem Skoplju, v nekdanji prestolnici srbskih vladarjev, v navzočnosti Nj. Vel. kralja velepomembno zgodovinsko svečanost posvetitve »Hrama slave«.

kjer so shranjene kosti 3200 junakov, ki so žrtvovali v krvavih vojnah za osvoboditev in za ujedinenje južnih Slovanov svoje življenje in s to žrtvijo položili temelj današnje kraljevine Jugoslavije.

Skoplje in njegova okolica sta bila tega dne nadvse praznično razpoložena. V mestu se je zbrala že dan prej ogromna množica ljudi iz bližnjih in daljnih krajev; tam so se zbrali tudi zastopniki vlade s predsednikom g. Uzunovićem na čelu, veliko število generalov, častnikov in vojakov, ki so se prišli pokloniti padlim junakom.

V nedeljo dopoldne je izvršil cerkvene obrede Nj. Svetost patrijarh. Nj. Vel. kralj se je pripeljal na kraj svečanosti okoli 9. ure dopoldne, kjer ga je zbrana množica burno pozdravljala med sviranjem državne himne in grmenjem topov. Vladarja je najprej pozdravil patrijarh, nato pa je pozdravil vladarja general Nedić, ki je rekel med drugim:

»Vsa naša velika domovina upira danes svoje oči v ta »Hram slave«, kjer počiva 3200 junakov našega naroda iz vseh strani naše domovine in vseh veroizpovedi. Čeprav so mrtvi, vendar pozdravljajo danes Vaše Veličanstvo, pozdravljajo Vas, svojega slavnega voditelja in svojega vojnega tovariša, s katerim so odšli v vojno viхро, da dele z njim vse dobro in zlo.

Ti junaki pravijo: Mi smo tu, na dnu Jugoslavije začeli in dogradili kraljevino Jugoslavijo. Zato hočemo ostati tu za vse čase kot priče velike pravice in težnj velikega naroda.

Kjer stoji ta hram, so tisti, ki so iz smrti svojih prednikov črpali pobudo za nove žrtve. V tem hramu leži cela armada, cela vojska grobov, ki bo ostala na vojni straži. Vsi naj čujejo opomin teh divnih junakov. Ta hram naj bo opomin vsem, ki pridejo za nami, vsej naši omladini, da krene po potih naših slavnih prednikov.

Po končani spominski slavnosti pred »Hramom slave« je bila pred Nj. Vel. kraljem velika vojaška parada, ki je potekla nadvse sijajno, potem pa so se zbrali vsi odličniki na svečano kosilo, ki se ga je udeležil tudi vladar.

Sredi obeda se je dvignil Nj. Vel. kralj, ki je imel pri tej priliki sledeči

zgodovinski govor:

»Bojeva grobnica, ki so jo danes posvetili najvišji zastopniki svete cerkve ob toplih molitvah nas vseh, izpopolnjuje tisto vrsto zadužbin in spomenikov, ki dokazuje naš vekovni obstoj v teh krajih ter našo ljubezen in požrtvovalnost za to našo zemljo. V sijajnem vencu veličastnih hramov, s katerim so naši stari carji in kralji orisali svoje vladanje, stopa sedaj tudi ta dom Gospodov, skromen po zunanosti, a velikanski po pomenu, ki beleži konec stoletne dobe trpljenja pod tužcem. Duh sv. Save, tradicije kraljeviča Marka in mučeništvo kosovskih junakov so dajali moči našemu narodu cela stoletja brezpravnosti in zatiranja, da se je ohranil živ in močan na teh starodavnih tleh velikega Nemanje in Dušana Silnega. Varuioč svoje srbsko ime in svojo srbsko zemljo

je naš narod s krvavimi ranami na svojem narodnem telesu nosil v srečo svoje stare narodne vladarje in v duši gojil nado, potrpežljivo in neomajno vero, da se bo njegov čas zopet vrnil. In Bog se je usmilil, za trpljenjem je zasijala zarja svodobe. Prvič leta 1912., nato pa končno l. 1918. je Južna Srbija doživela osvobodjenje in vstajenje s tistimi zgodovinskimi in svetimi dnevi, katerih zvišenega razburjenja in neprispodobljive lepote so nam vsem živo v spominu. Osvobodeno Skoplje, kamor sem l. 1912. prišel kot poveljnik I. armije, je slika, ki se nikoli ne pozabi. Skoplje, še enkrat, to pot za zmerom rešeno in osvobodeno od neprijatelja, kamor sem prišel po solunski ofenzivi l. 1918. kot vrhovni poveljnik — to Skoplje je pomenilo nerazdružljivo zvezanost Morave in Vardarja. Ta svečani trenutek, ki se pripeti enkrat v sto letih in s katerim se more meriti samo carsko kronanje Dušana Silnega, ki se je tod vršilo pred še ne 600 leti, je naložil nam vsem, da ne pozabimo svetih žrtev, ki so

padle za svobodo teh krajev. Izpolnitev teh dolžnosti do žrtev je dobila danes svoj vidni in pobožni izraz, postavljen jim je dostojen spomenik, ki je postal cerkvena in nacionalna svetinja, hiša mrtvih in hram Boga živega, izraz hvaležnosti in znamenje slave. Ta spomenik bo govoril sam globoko, kako draga in dragocena je svoboda, koliko trpljenja in gorja so prestali mnogoštevilni rodovi od Kosovega do Kajmakčalana. Z žrtvami, pokopanimi v sebi, bo ta spomenik simbol one nevidne spona, ki za večne čase veže nemajhsko Srbijo s Srbijo Karagjorgjevičev in vse Jugoslavijo.

Govor Nj. Vel. je prekinjalo večkrat navdušeno odobravanje in pritrjevanje.

Vsa slavnost je napravila na vse udeležence globok vtis, besede vladarjeve pa, ki jih je govoril pri tej priliki, bodo ostale nam vsem v neizbrisnem spominu in bodo vodile vse naše javno delo v bodočnosti za blagor naše velike domovine.

Kmetijski posvetovalni odbor

Nova ustanova pri ministrstvu za poljedelstvo. — Začetek kmetijskih zbornic

Po poročilu iz Beograda je minister za poljedelstvo g. Demetrovič izdal uredbo o ustanovitvi posebnega kmetijskega posvetovalnega odbora, čegar naloga bo, dati ministru za poljedelstvo strokovna mnenja o vprašanih, ki se tičejo kmetijstva.

Uredba določa med drugim:

»Posvetovalni odbor sestoji iz 15 članov. Devet članov bo imenovanih iz vrst najuglednejših poljedelcev vsake banovine; dalje bodo v odboru po en prof. kmet.-gozd. fakultete v Beogradu in Zagrebu, en profesor veterinarske fakultete, en član uprave trgovskih zbornic, en član centrale industrijskih korporacij in en član upravnega odbora zveze kmetijskih zadrug. Člane posvetovalnega odbora imenuje kmetijski minister za dobo 2 let.

Seje odbora sklicuje in jim predseduje kmetijski minister. Odrediti pa sme svojega pomočnika ali enega izmed načelnikov ministrstva, da ga nadomešča in predseduje sejam, če sam ne bi utegnil. Seje odbora ne smejo trajati delj ko 3 dni pri enem zasedanju. O sejah se vodi zapisnik.

Za vodstvo poslov upravnega značaja se ustanovi pri oddelku za agrarno politiko kmetijskega ministrstva tajništvo odbora. Osebe tajništva imenuje kmetijski minister.

Članom odbora, ki žive v Beogradu, pripada na račun dnevnic 200 Din za sejo, tistim članom,

ki niso iz Beograda, pa povrnitev potnih stroškov in 300 Din dnevnic.

Ta uredba utegne postati za razvoj našega kmetijstva sčasoma jako važna, in sicer zato, ker jo lahko smatramo za začetek kmetijskih zbornic, ki bodo morale prej ali slej priti. V tem »kmetijskem svetu« namreč, ki ga ustanavlja ministrstvo, ne bodo sedeli namreč samo zastopniki kmetov, ampak tudi zastopniki trgovine in industrije in iz te določbe lahko sklepamo, da novi »kmetijski svet« ne bo obravnaval samo kmetijsko-strokovnih zadev, ampak pred vsem agrarno-politične zadeve, ki so tesno povezane z interesi trgovine in industrije.

Če je naše sklepanje pravilno, potem moramo označiti novo uredbo kot pomemben napredek. Ne podcenjujemo pomena kmetijsko-strokovnega pouka, ki pri nas tudi še ni na višku, toda še veliko večjo važnost pripisujemo agrarni politiki, ki je pri nas še popolnoma v povojih, tako da kmetje kot celota niso nikdar mogli zastopati svojega kmetijsko-stanovskega stališča ne pri določanju carin, ne v tarifni politiki itd., ampak so o teh za kmete velevažnih vprašanih vedno odločali drugi.

Upajmo, da bo vlada poklicala v novi kmetijski svet može, ki bodo svojo nalogo razumeli in da se bo »kmetijski svet« znal uveljaviti tako, kakor to zahtevajo koristi najbolj številnega in gospodarsko najbolj važnega stanu v državi.

Jz zborovanja Zveze slovenskih kmetov v Kamniku

V nedeljo dne 27. maja se je vršila ustanovna skupščina srez. pododbora ZSK za kamniški okraj. Kljub slabemu vremenu se je zbralo lepo število odličnih kmetijskih zastopnikov iz vseh krajev našega sreza. Zborovanje je otvoril in vodil predsednik pripravljalnega odbora tovariš Franc Kristan, ki je uvočoma pozdravil predsednika centralnega odbora ZSK poslanca Komana, dalje domačega poslanca Cererja, veterinarskega svetnika Lauterja in vse na zborovanje došle deljate.

Nato je podal besedo predsedniku Komanu, ki je v temperamentnem govoru obrazložil potrebo stanovske organizacije slovenskega kmeta ter navedel več kričečih slučajev kako se s kmetom postopa, samo radi njegove razcepljenosti, njegove neorganiziranosti. Povdarjal je, da zveza SK nima ost naprjeno proti nikomur, temveč se bo borila

za enakopravnost kmetijskega stanu in za zaščito njegovih interesov. Odločno se bo pa borila proti vsem, ki bi ji hoteli na tej poti nasprotovati. Dovolj smo stari, dovolj preizkušeni in skrajni čas je, da vržemo sramotno jerobstvo raz sebe in sami sebe vidimo.

Za Komonom je povzel besedo veterinarski svetnik Lauter, ki je bodril navzoče, da započeto delo za osamosvojitve kmetijskega stanu krepko nadaljujejo in dovršijo.

Nato je povzel besedo naš poslanec g. Cerer, ki je istotako povdarjal potrebo po lastni stanovski organizaciji kmetijskega stanu. Povdarjal je, da je že skrajni čas, da se kmetje rešimo starih predsodkov klerikalcev in liberalcev, kar spada v staro šaro, ter da začnemo živeti novo življenje, kakršnega nam narekuje težko izkustvo.

K besedi se je oglasilo še več zboroval-

cev, nakar so sledile volitve sreskega pododbora. Zatem je bila sprejeta od poslanca Cererja predlagana resolucija, ki je živ primer resnega dela kakor si ga zamišlja ZSK. Radi pomanjkanja prostora žal iste ne moremo priobčiti. Vsa prireditvev je potekla iskreno in zborovalci so se po dveurnem zborovanju zadovoljni razšli, trdeč da toliko resnih in prepričevalnih besed že dolgo niso slišali in zavedajoč se, da so postavili temeljni kamen k mogočni zgradbi kmetijske neodvisnosti, v kateri bo prostora za vse kmetško ljudstvo, ki je dobre volje in dobro hoče.

Lep napredek JNS

pri ponovnih občinskih volitvah v ljutomerskem okraju

Pri ponovnih občinskih volitvah, ki so se vršile pretekli teden v občinah Križevci, v Cezanjevcih in v Sv. Jurju ob Ščavnici — to je domovinska občina g. dr. Korošca —, je JNS dosegla še lepše uspehe kakor pa pri prvih volitvah.

V občini Križevci je dobila JNS sedaj 412 glasov, pri preteklih volitvah pa 359; v Cezanjevcih je dobila JNS sedaj 30 glasov večine, prej pa je imela le 3 glasove večine; v Sv. Jurju ob Ščavnici je dobila JNS sedaj 258 glasov, torej 43 glasov več kakor pri lanskim volitvah.

To so pač lepi uspehi, ki so plod vztrajnega političnega in izobraževalnega dela med narodom.

Gonja proti škofu dr. Fogarju

Italijanski fašisti v Trstu so nedavno uprizarili divjo gonjo proti tržaškemu škofu dr. Fogarju. Škofa dr. Fogarja dolže, da je v svojih predavanjih ostro obsojal načine, ki se jih poslužujejo fašisti proti veri in proti Slovanom, in zahtevajo od Vatikana, naj škofa dr. Fogarja odstavi. Škofa so res kmalu nato poklicali v Rim, kjer je imel dolge razgovore s papeškim državnim tajnikom. Splošno sodijo, da bo škof dr. Fogar moral odstopiti.

Zanimivo je, da o zadevi škofa dr. Fogarja obširno poročata tudi glasilo angleške delavske stranke »Daily Herald«.

Moška beseda

Kakor poročata »Koroški Slovenec«, je govoril 13. maja t. l. na zborovanju »domovinske fronte« v Žitari vasi na Koroškem tudi vodja »Heimwehra« v Železni kaplji grof Jurij Thurn. O Slovincih je rekel v svojem govoru med drugim:

»Spoštujem vsakega Slovenca, ki dela za svoj narod in ki je ponosen na to, da je Slovenec. Desetkrat večjega spoštovanja je vreden tak Slovenec ko oni, ki je pozabil, da ga je rodila slovenska mati. Obsojam delovanje »Heimabunda«, ker nakupuje posestva v čisto slovenskih krajih in uvaža tja nemške priseljence iz Nemčije. Pustimo slovenskega kmeta na njegovi rodni zemlji, da se izobražuje v svojem slovenskem jeziku, ker le narodno-zavedno ljudstvo more biti tudi državotvorno.«

To so pač lepe besede; vprašanje pa je, če se bo zanje kaj zmenila avstrijska vlada!

Pred diktaturo v Rumuniji?

Časopisje poročata, da se pripravlja v Rumuniji velika politična izprememba. Po teh poročilih nameravajo parlament odpraviti, vlado pa bi prevzel stari maršal Averescu, ki bi se opiral v glavnem na armado.

Vlada te vesti odločno zanika, toda poročevalci velikih časopisov vztrajajo na svojih prvotnih poročilih.

Otvoritev nove ceste Mala Loka—Čatež

Novo cesto je otvoril ban dr. Marušič. — Lep uspeh skupnega dela

Preteklo sredo so na slovesen način izročili prometu novozgrajeno cesto Mala Loka—Čatež, na katero je čakalo tamošnje prebivalstvo že dolgo let; zloglasnega čateškega klanca, ki je zahteval že dokaj žrtev, ni več!

Preteklo sredo pa je bila Velika Loka praznično razpoložena, ker je vendar enkrat dočkala izvršitev za ves njej okoliš pomembnega dela. K otvoritvi je prišel sam ban dr. Drago Marušič v svojim tajnikom dr. Brolihom. Bana je sprejel in pozdravil na čelu občinskega odbora predsednik občine g. Saje s sledečim lepim nagovorom:

»Spoštovani gospod ban! Spoštovani gospodje predstavniki! Izpolnjene so davne želje našega Čateža ter njegove bližnje in daljne okolice. V lepo in široko cesto s komaj vidnim vzponom se je preložil daleč znani čateški klanec, ki je neusmiljeno kljuboval vsakemu težjemu prometu. In ko gledamo danes z veseljem in ponosom veliko končano delo, se nam zdi tako majhno, da se nehote vprašamo, ali je bilo potrebno, da je minulo toliko let, predno se je izvršilo to prepotrebno delo. Koliko trpljenja in mučenja in brezplodnega truda bi bilo lahko prihranjenega, ako bi takrat odločujoči činitelji tako uvaževali naše težnje, kakor današnji. To dejstvo mi zato kot predsedniku občine tem bolj narekuje potrebo, da vam gospodje, ki ste na ta ali oni način omogočili gradnjo, tolmachim hvaležnost in iskreno zahvalo svojih občanov. Predvsem pa naj velja zahvala našemu g. banu, ki tako očetovsko skrbi ne samo za naš okraj, temveč za vse podeželje. Sama previdnost vas je postavila na čelo naše banovine, da v najtežjih časih gospodarske in socialne stiske tako pravično delite bremena in podpore in nam dajete s svojim zgledom nezlomljivo vero v lepšo bodočnost. Ne morem pa dovolj izraziti našega velikega veselja, da nam vi osebno,

gospod ban, otvorite novo cesto, ki naj bo večni spomenik plemenite zamisli bednostnega sklada. Prosim vas, gospod ban, da novo cesto, ki je mesece in mesece kot mati dajala kruha najbednejšim, izročite njenemu namenu.«

Na ta pozdrav je odgovoril ban dr. Marušič:

»Z velikim veseljem sem se odzval,« povabilu župana na domačo slavnost. Kar je kdaj slavnega, je sigurno danes za vas vse današnji dan slaven, in bo večni mejnik boljšega. Pravilno je poudaril župan, da se je uresničila davna želja prebivalstva in nas mora ta napredek veseliti in bodriti za naše korake v bodočnost, v katero moramo po poti medsebojnega zaupanja in ljubezni naprej. Ne gre meni zahvala, saj mi gre le dolžnost, da gledam, da kolikor mogoče največ napravimo za naše ljudstvo. Vam gre hvala, ki ste imeli energijo in potrpljenje in naj bo otvoritev te ceste bodrilo in zadovoljstvo po končanem delu, od katerega bodo imeli koristi tudi vaši potomci. Z željo po napredku bomo nezlomljivi v našem optimizmu in se oklepimo z vsemi čustvi te lepe naše države in našega kralja. Proglašam cesto za otvoreno.«

Nato je čateški g. župnik Povše cesto slovesno blagoslovil v navzočnosti odličnih predstavnikov oblasti in mnogobrojnega občinstva. Otvoritvi so prisostvovali med drugimi gg. sreski načelnik Friderik Logar, novomeški župan dr. Režek, banovinski svetnik Jože Zupančič, trebanjski župan Jože Miklič, inženjer Viher, predsednik okrožnega sodišča dr. Kavčič, cestni odborniki itd.

Po ogledu nove ceste so se zbrali vsi zastopniki na Čatežu, kjer jim je bil prirejen slovesen obed pri g. Urbančiču. Tudi pri tej priliki so govorniki naglašali potrebo složnega dela za narod, ki edino more roditi dobre sadove.

100 milijonska sleparija

Važno poglavje o zavarovalnicah

Te dni se je v Beogradu ustrelil glavni zastopnik velike in bogate zavarovalnice »Assicurazioni Generali« Rajčević. Mož je užival veliko zaupanje družbe in je bil pooblaščen, da razpolaga z družbenim denarjem po svoji previdnosti. Na podlagi te svoje pravice je pa dajal velike, visoke zneske, ki so dosegli že skoro 100 milijonov dinarjev, na kredit (na menice) nekemu trgovskemu agentu Petroviću, ki se pa ni izkazal vrednega tako velikega zaupanja. In ko je nesrečni Rajčević videl, da je pretkanemu sleparju nasedel, si je sam končal življenje.

Kakor pa je usoda g. Rajčevića žalostna, se s to zadevo ne bi pečali tako obširno, če ne bi posegala tako globoko v naše gospodarsko življenje kakor je to v resnici. Stvar se tiče namreč vprašanja tujih zavarovalnic v naši državi.

Zavarovanje je namreč v naši državi razmeroma visoko razvito in na letnih premijah se zbirajo v zavarovalniških blagajnah vsako leto lepi milijoni. Ti milijoni so naši — a večina zavarovalnic? Večina teh, in to ravno tistih, kamor se steka največ denarja, se nahaja v tujih rokah! Zgoraj omenjena zavarovalnica n. pr. ima svoj sedež v Trstu, druge ga imajo na Dunaju, v Parizu itd. Res je sicer, da morajo imeti tuje zavarovalnice pri nas varno naloženega toliko denarja (v palačah itd.), da so zavarovanci zavarovani pred izgubami, toda kam pa gredo milijonski dobički teh družb? Navada je, da s temi dobički podpirajo tuje zavarovalnice tuje pod-

jetnike v naši državi s krediti, tako da tudi ti bogate v naši državi na naš račun in z našim denarjem! Mi se pa potem praskamo za ušesi in ugibamo, kam gre naš denar...

Zato bo treba tudi vprašanje zavarovalnic spraviti pri nas v pravi tir, kajti tisto malo davka, kar ga plačujejo tuje zavarovalnice naši državi, nikakor ni v skladu z ogromnimi dobički, ki jih lahko tujci porabijo za sebe, a na naš račun.

Pozor!

Tudi tisti, kateri še niste pri meni kupovali, se prepričajte, da je najboljši nakup dobrega blaga za ženske in moške obleke, kakor vseh drugih potrebščin pri

Češniku

Ljubljana

Lingarjeva ulica Stritarjeva ulica
Največja izbira svilnatih rut in šerp

Ko prečitaš Kmetški list, da ga prečitaš tudi sosedu in mu priporočaš, da si ga naroči. Celoletna naročnina znaša samo 50 dinarjev.

Ogromni dobički tujcev

V naši državi imamo pod zemljo (rude) in nad zemljo (les, žito itd.) ogromna prirodna bogastva, od katerih pa nimata država in v državi prebivajoči narod nobenega drugega dobička kakor samo skromne delavske plače in nekaj davka. Ogromni dobički pa, ki jih dajejo razna rudarska in druga veleindustrijska podjetja, romajo večinoma v inozemstvo, ker imajo pravica (koncesije) za izkoriščanje naših največjih prirodnih bogastev skoro same tuje družbe.

Naravnost vnebovpijoč primer, kako se košatijo tujci pri nas na naš račun, nam nudi rudnik bakra v Boru v Srbiji.

Ta rudnik izkorišča neka francoska družba. Ta družba je delniška in delniški kapital znaša 15 milijonov francoskih frankov, ki je razdeljen v delnice po 100 frankov. Samo letošnji dobiček družbe pa znaša okoli 50 milijonov frankov ali 160 milijonov dinarjev! Od tega dobička bo družba pač plačala davek, potem delavske mezde, provizije (samo te znašajo okoli 20 milijonov frankov!), preostali znesek pa bodo razdelili tako, da bo dobil vsak delničar za svojih 100 frankov kapitala 130 frankov!!

Tako velikega dobička pa družba ni izkazala samo letos, ampak ga izkazuje že vsa leta od l. 1922. naprej, tako da je podjetje v 11 letih že 15 krat zaslužilo v podjetje vloženo glavnic!

Pri tako bogatih dohodkih pa bi človek mislil, da bo družba vsaj svoje delavce dobro plačevala in kmetom dajala pošteno odškodnino za poškodovano zemljo in posevke. Temu pa ni tako. Delavci zaslužijo povprečno komaj po 20 Din na dan, (torej toliko, kakor zaslužijo pri nas delavci, ki delajo na račun bednostnega fonda!), s kmeti pa ima družba večne pravde...

To so razmere, ki jih trajno ni mogoče trpeti in dolžnost vlade in parlamenta je, da tukaj napravi red; pa ne samo pri tem podjetju, ampak pri vseh podjetjih te vrste! Pogoje za koncesije je treba temeljito revidirati na korist države, delavcev in kmetov, ne pa v korist tujcem, ki so lahko zadovoljni s tem, kar so že izvlekli iz naše zemlje.

Nevarno stanje v Avstriji

Današnje stanje v Avstriji nikakor ni tako sigurno in lepo in mirno kakor bi človek sodil, če prebira samo avstrijske, zlasti dunajske časopise, ki jih vlada strogo nadzoruje. Podzemeljsko rovarjenje nasprotnikov sedanje vlade nikakor ni prenehalo, pač pa je postalo še mnogo nevarnejše kakor je bilo prej, dokler so bile opozicijske organizacije še dovoljene. »Politika v kanalih« je vedno silno nevarna stvar, ker je ni mogoče tako nadzorovati kakor pa politiko, ki jo gleda lahko vsa javnost.

O pravem stanju stvari v Avstriji nam daje zanimivo sliko poročilo voditelja tajne avstrijske policije generala Rönge-ja, ki ga je ta napisal za avstrijskega konclerja dr. Dollfussa. V tem poročilu ugotavlja general Rönge,

»da stoji Avstrija neposredno pred novo državljansko vojno. Sedanji režim ima proti sebi dobro organizirano socialistično armado, ki šteje okrog 250.000 pogumnih borcev; samo na Dunaju je ta armada trikrat močnejša kakor pa vladna vojska in policija. Ta armada je izredno dobro oborožena, orožje pa ima skrito v raznih delih mesta, razpolaga tudi s topništvo.«

Da to poročilo ni kar iz trte izvito, dokazujejo neprestani bombni napadi na železnice in na razna javna poslopja, ki se dogajajo dan za dnem v raznih avstrijskih mestih. Vlada je zaprla sicer zopet nekaj sto socialistov in hitlerjevcev, bombe pa počkajo dalje...

Kmetska mladina

Pododbor Zveze kmetskih fantov in deklet v Konjicah priredi v nedeljo, dne 10. junija t. l. pod pokroviteljstvom gospoda bana Dravske banovine dr. Draga Marušiča

velik kmetsko-mladinski praznik v Konjicah

SPORED:

1. Ob pol 2. uri pop. zbirališče koscev, grabljic, kolesarjev, okrašenih vozov in ostalih skupin pri gostilni Zorman.
2. Ob 2. uri odhod povorke z godbo na čelu.
3. Ob pol 3. uri sprejem gospoda bana in manifestacijski obhod.
4. Ob 3. uri mladinsko zborovanje na tekmovališču v Skalcah.
5. Tekma koscev za prvenstvo konjiškega pododboru.

Po tekmi razdelitev nagrad. Nato kmetska veselica istotam.

V nedeljo, dne 10. junija vsi v Konjice!

★

Ljubljanski pododbor Zveze kmetskih fantov in deklet je imel svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 27. maja t. l. Bilanca njegovega dela v preteklem poslovnem obdobju je aktivna; ustanovilo se je izansko delovno okrožje, ki uspešno vrši svojo nalogo; organiziral se je poseben ženski odsek pododboru; vse propagandno delo v naših vrstah za kmetijsko-strokovne natečaje, je delo ljubljanskega pododboru; povečalo se je število društev in pomnožilo število članstva; upostavljena je stalna vez med posameznimi društvi v območju pododboru, ki se vzdržuje deloma v obliki posebnih okrožnih odborov, deloma z rednimi obiski sosednjih društev, gostovanjem itd. Društva ljubljanskega pododboru tvorijo harmonično enoto in so zato močan stebel naše celokupne omladinske organizacije. Za bodočo poslovno dobo je bil izvoljen stari odbor brez spremembe. Obenem se je sklenilo, da priredi ljubljanski pododbor dne 17. junija o priliki proslave 10letnice obstoja društva v Zelimljah pododborovo tekmo koscev v Zelimljah, na kar opozarjamo že danes vsa društva ljubljanskega pododboru.

Zaplana pri Vrhniku

Čas je že, da tudi mi nekaj poročamo, kako se naše mlado društvo razvija. Na dan obletnice rojstva Nj. Vel. kralja Aleksandra, 17. decembra, smo sklicali ustanovni občni zbor Društva kmetskih fantov in deklet za šolski okoliš Zaplane. Prijavilo se je takoj 24 fantov in 7 deklet. Še isti dan smo izvolili pripravljalni odbor in porazdelili delo v društvu. Po govoru tovariša šol. upravitelja Nanuta Viljema, ki je očrtal namen društva in prečital pravila ter objasnili posamezne točke pravil, se je izvolil sledeči odbor: Matija Možina, predsednik; Franc Mesec, podpredsednik, Nanut Viljem, tajnik; Jakob Mesec, blagajnik, Pivk Karel, Troha Ludvik in Jakob Jelovšek, odborniki. Par dni pozneje se je sklicala odborova seja, na kateri se je sestavil osnutek dela. Ker vsebujejo pravila sama že toliko dobrega in nudijo društvu delo na vseh popriščih, ni bilo težko sestaviti delovni načrt. Od tega časa gre delo prav pridno izpod rok in se je do danes razvijalo takole: 6. januarja smo imeli smuško

tekmo za člane in nečlane na progi 14 km. Razdelili smo sledeča darila: Smuči, kompletne palice, 10 parov klobas, podplate, rokavice itd. Ob 6. zvečer se je odigrala veseloigra v 2 dejanjih »Zob za zob«. — 4. februarja smo priredili smuško tekmo za mladino in odrasle. Mladinska proga je bila dolga 6 km, starejših pa 18 km. Kakor pri prvi, tako se je tudi pri drugi tekmi odzvalo lepo število tekmovalcev. Zmagovalci so bili tudi takrat bogato obdarjeni. Pri obeh tekmah je prispel prvi na cilj domačin — tovariš Karel Troha, ki se je odlikoval že pri sokolskih tekmah v Škofljici in večkrat tudi na Vrhniku. Za darila so prispevali sledeči gg.: Vrhniški župan Hočevar, šol. upr. Nanut, Karel Troha, J. Jernejčič, trgovec na Vrhniku, A. Verbič, trgovec na Vrhniku in še mnogo drugih, katerim se na tem mestu prav pristočno zahvaljujemo. — 11. februarja smo igrali veseloigro »V Ljubljamo jo dajmo«. — 2. aprila pa Vombergarjevo »Vrnitevc«. S to igro je društvo napravilo propagandni izlet in je z uspehom igralo v Št. Joštu nad Vrhniko.

V mesecu marcu je društvo imelo 1 mesečni tečaj iz sadjarstva, katerega je vodil tovariš Nanut. Ta pouk je obiskovalo 22 fantov po 2 uri tedensko. Ob koncu tečaja smo prišli do zaključka, da nam je potrebna škropilnica za škropljenje sadnega drevja. Organizirali smo med kmeti gospodarji podporne člane in kmalu nato smo kupili samodelno škropilnico. Danes škropi Društvo kmetskih fantov in deklet pri 20 kmetijah sadno drevje. Društvo naroča material pri »Kmetijski družbi v Ljubljani« in v društvu izvežban tovariš Troha Karel opravlja to delo v vseh sadovnjakih. Potreba pravi, da si bomo morali v kratkem nabaviti še eno samodelno škropilnico, za uničevanje škodljivcev tudi na vrtovih in poljih.

Dekliške sestanke vodi učiteljica Angela Nanut.

Naše društvo si je zasnovalo v programu še veliko več dela — o tem danes ne bomo govorili — ko bomo pa kaj pametnega naredili, vam bomo sporočili.

★

Leskovec pri Krškem. Pododbor Zveze kmetskih fantov in deklet za krško okrožje priredi v nedeljo, dne 3. junija t. l. ob 3. uri popoldne veliko tekmo koscev in kmetsko mladinsko manifestacijo v Leskovcu pri Krškem, pod pokroviteljstvom narodnega poslanca tov. Alojzija Dermelja.

Spored: 1. Ob pol 3. uri zbirališče koscev, grabljic, konjenikov, kolesarjev in ostalih skupin v Leskovcu. — 2. Ob 3. uri odhod povorke z godbo na čelu na tekmovališče. — 3. Mladinsko zborovanje. — 4. Tekma koscev. — 5. Razdelitev nagrad. — Nato velika kmetska veselica na prostem. Cela prireditve bo manifestacija Krškega polja za pravico kmetskega naroda.

Slivnica pri Celju. Hud udarec je zadel Društvo kmetskih fantov in deklet z izgubo zveste in marljive članice Julije Vrečko, katero je ugonobila zavratna pljučnica, ko je bila stara komaj 22 let. Mnogo je pretrpela, 7. maja pa za večno zaspala. Kako je bila priljubljena, je pričal njen pogreb, katerega se je udeležilo vse članstvo našega društva. Zadnje besede ji je spregovoril na grobu tov. predsednik, Resniččen je pregovor: »Odpri ta noč in dan so groba vrata, a dneva ne pove nobena pratka. Blagi spomin — preostalim pa naše iskreno sožalje.

Moravče. Na binkoštno nedeljo popoldne se je vršil pri nas ustanovni občni zbor novoustanovljenega Društva kmetskih fantov in deklet. Pri udeležbi lepega števila fantov in deklet je predsednik pripravljalnega odbora tov. Lojze Pirnat otvoril zbor in pozdravil vse navzočne, kakor tudi predsednika Zveze tov. Kronovška. V kratkem govoru je podal tov. Pirnat poročilo o dosedanjem delovanju, nato pa je spregovoril tov. Kronovšek, ki nam je podrobno raztolmačil smernice našega kmetskega programa in namen mladinske organizacije. Za njim je povzel besedo tov. šol. upravitelj Napokoj, ki je izjavil, da se

popolnoma strinja z izvajanjem predgovornika in z našim programom. Nato so se vršile volitve, pri katerih so bili izvoljeni za predsednika Lojze Pirnat, podpredsednica Francka Detela, tajnik Ivan Lavrač, namestnica Iva Orehek, blagajničarka Ivanka Požar, namestnica Francka Šlibar; odborniki: Jože Močilnikar, Ciril Vesel, Ela Lavrač, Ivana Jurjevec, Nejče Cerar. — Namestniki: France Požar, Viktor Zorman, Jakob Cerar, Jože Mrčun, Ivan Kokalj; nadzornika: Ignac Tomc, Jože Urbanija; namestnika Jože Napokoj in Ivan Perko.

Pri slučajnostih je govoril tov. Jože Urbanija, ki je v svojem in v imenu župana obljubil novi organizaciji vsestransko pomoč. Nato je zaključil občni zbor tov. predsednik in pozval vse navzočne k sodelovanju, da bo nova organizacija postala močna ter da bo za zgled celi moravski dolini.

Krška vas. Društvo kmetskih fantov in deklet v Krški vasi je priredilo s tovariškimi društvii iz Leskovca, Viher, Hrastja in Gorice izlet na Stojdrago, ki je ena najlepših izletniških točk v Gorjancih. Že ob 6. uri zjutraj smo odkorakali s harmoniko na čelu iz Krške vasi. Razen tega, da nam je ta izlet nudil prijetno razvedrilo sredi težkega kmetskega dela, je bila to tudi lepa manifestacija gibanja kmetske mladine na Krškem polju. Učvrstili smo medsebojne vezi in se pogovorili o našem nadaljnjem delu. Domov smo se vrnili veseli in zadovoljni ter podkrepljeni z novo silo, ki je toliko potrebna za naše nadaljnje udejstvovanje. Sklenili smo, da bomo takšnih izletov priredili še več.

Beričevo. Tekma koscev našega Društva kmetskih fantov in deklet se bo vršila v nedeljo, dne 3. junija 1934. Spored prireditve je sledeč: Zbirališče članov in gostov je pred Kmetiskim domom. Ob 2. uri pop. bo povorka na tekmovališče in nato tekma. Zatem velika kmetska veselica na vrtu poleg Kmetškega doma, kjer bo tudi po končani košnji razglasitev tekme in razdelitev nagrad. Vstopnina 2 Din. Vse prijatelje kmetskega pokreta, kakor tudi vse članice in člane tov. društev vabimo na to našo prireditve. Za dobro postrežbo gostov bo vsestransko poskrbljeno. Odbor.

Ponikve pri Dobropoljah. Društvo kmetskih fantov in deklet v Ponikvah priredi v nedeljo, dne 3. junija t. l. »Tekmo koscev«. Po tekmi velika vrtna veselica v gostilni tovariša Ivana Adamiča. Na sporedu je: 1. Sprejem gostov ob 13.30 pred gost. Adamiča. 2. Pozdravni govor. 3. Tekma koscev. 4. Razdelitev nagrad. 5. Prosta zabava z godbo in plesom. Vljudno vabimo vsa najbližnja društva in ostalo občinstvo, da se prireditve v čimvečjem številu udeležijo.

Prošnja vsem društvom smarskega sreza. Društvo kmetskih fantov in deklet v Št. Petru na Medvedjem selu bo priredilo 24. junija t. l. tekmo koscev v večjem obsegu, združeno s kmetsko veselico. Prosimo, da blagovolijo to društva upoštevati in za morebitne prireditve določijo drug dan.

Medvođe. Vsled slabega vremena je proslava kmetskega dela preložena na četrtek pop. ob 2. uri. To smo prisiljeni že zato, ker ne maramo kratiti obiska na drugih prireditvah na sledeči nedelji, ki so jih medtem določila naša sosedna pa tudi domača društva.

Sv. Marjeta ob Pesnici. Društvo Kmetiskih fantov in deklet priredi v nedeljo dne 3. junija t. l. ob 3. uri popoldne tekmo koscev. Po tekmi s vrši burka v enem dejanju »Umor v Vrtnarski ulici« (A. Benkovič). Zbirališče pri farni cerkvi ob pol 3. uri ter nato odhod z godbo na čelu na lice mesta. Vabijo se vsi prijatelji kmetske mladine, da se prireditve v čimvečjem številu udeležijo. Na razpolago bodo prave kmetske gobance, pecivo in druge dobrote. Za dobro kapljico je tudi preskrbljeno. V slučaju slabega vremena se vrši prireditve v nedeljo, dne 17. junija t. l. z istim sporedom.

Pristopajte h Kmetijski Matici.

Sv. Lorenc v Slov. goricah. Tukajšnje Društvo kmetijskih fantov in deklet priredi v nedeljo, dne 10. junija t. l. svojo prvo tekmo koscev. Ob 3. uri popoldne bo odhod koscev (tekmecev) od tovariša g. Podhostnika v Juršincih na bližnji travnik, koder se bo pričela borbena tekma. Po končani tekmi bomo priredili pri tov. Podhostniku, gostilničarju v Juršincih, bogat srečlov s prosto kmetjsko zabavo. Zatorej vabimo vse bližnje in daljne tovariše, da ne zamude te naše kmetjske prireditve.

Dopisi

★

Težak položaj občine Zagorje

Bilanca žalostnega gospodarskega stanja zagorske občine je bila jasno položena na občinski proračunski seji, ki se je vršila v soboto, dne 19. t. m. v prostorih Sokolskega doma. Zanimanje za to sejo je bilo veliko, kar je bilo videti iz precejšnjega števila poslušalcev, ki pa so se ves čas seje obnašali mirno in z zanimanjem poslušali referate.

Proračunski osnutek, ki ga je predložila občinskemu odboru uprava občine, je bil vestno in zelo premišljeno sestavljen. Nešteto sej, posvetovanj in skupnih sestankov se je vršilo, predno je bil definitivno predložen osnutek proračuna.

Zagorska občina se je združila z bivšo občino Ržišče in občino Kotredež in tako šteje danes Veliko Zagorje 8800 duš. S tem, da je občina Zagorje pridobila še 2 novi občini pa je dobila tudi velika bremena in sicer od bivše občine Ržišče dolg Din 1.078.749,32, od občine Kotredež Din 20.000— tako, da znašajo skupni dolgovi sedaj Din 2.364.525,12. Radi velike redukcije pri rudniku, dalje radi ukinitve steklarne in opustitve zagorskih apnenic je brezposelnost ogromna in šteje danes 792 brezposelnih delavcev, skupno z družinskimi člani nad 2500. Socijalne datjave so radi tega velikiške, saj ima občina sama ubožcev 152, ki prejema od občine letno 218.000 Din podpore. Šol je na področju občine Zagorje 5, katerih vzdrževanje stane letno Din 401.662—.

Vse te datjave bi se krile, ako bi bila dana davčna podlaga, ki bi vsaj delno odgovarjala izdatkom, ki jih občina mora prenašati. Ali kakor že omenjeno, radi redukcij so vse obrti skoro da propadle. Prej obrtniki z večjim številom pomočnikov so ostali sami in še sami nimajo dovolj dela. Trgovci komaj še životarijo, gostilničarji imajo prazne lokale itd. In kmet? Kmet zbog pomanjkanja zaslužka delavcev to v naši občini bridko občuti. Prodati ne more in kar proda — mora dati skoro zastonj. Za les, ki ga proda, dobi le toliko, da mu je povrnjena vožnja, vse drugo, les in delo, pa je zastonj.

In vendar je bila po davčni upravi predložena davčna podlaga za leto 1934/1935 tako, da plačajo hišni posestniki, obrtniki, trgovci, kmetje skupnega osnovnega davka 60 %, medtem, ko se je družbenega davka za rudnik odmerilo le 31 %. S tem je bila občina vržena pred težko nalogo. Če pomislimo, da je bila samo za zagorsko občino določena davčna podlaga družbenega davka (torej rudnik) na 639.000 Din v letu 1929, letos pa reci in beri Din 66.000—, potem se lahko vidi takoj, kaj pomeni to za občino. Ali naj občina, če hoče kriti svoj proračun, naloži občanom 500 % ali celo 600 % občinskih doklad? Saj še lansko leto ljudstvo ni zmoglo plačati davščin, ki so bile določene v občini Ržišče 245 %, Zagorje 150 % in Kotredež 160 %.

Kako naj torej občina dobi dohodke? Proračun se je znižal do skrajnosti. Prejšnji proračun za vse tri občine skupaj je znašal Din 1.453.496—, letos pa Din 1.829.104— z zaostan-

ki iz prejšnjega leta, ki znašajo Din 540.407—, torej je manjši za Din 164.799—. Občina ni prejela od davščin Din 860.000—. Ker prinašajo trošarine na vino in ostale pijače le Din 214.000 je treba primanjkljaj kriti ali z visokimi dokladami ali pa z novimi trošarinami ali pa z najetjem posojila. Ker je prvo in zadnje nemogoče ter posojila sploh ni dobiti, se je občinska uprava odločila pobirati trošarine na elektriko po Din 0'15 oziroma 0'08 za industrijo in Din 1— od tone na uvoz in izvoz. Na ta način je mogoče proračun uravnovesiti z 200% občinskih doklad na državni neposredni davek. Že ta odstotek je visok, vendar vsaj prilično odgovarja položaju občine.

Hruševo pri Dobrovi. Odkar smo zgradili vodovod v naši vasi, je minulo eno leto. Te obletnice se vaščani Hruševoga z veliko hvaležnostjo spominjamo, saj je vodovod taka blagodejnost za naše prebivalstvo, da si večjega kar misliti sploh ne moremo. Da je prišlo do te tako važne naprave v naši vasi, ima velike in za nas rečemo neuveljavljive zasluge v prvi vrsti narodni poslanec tovariš Albin Koman, ki nam je šel pri vseh oblastvih toliko na roko, da smo zaželeni uspeh po dvajsetletnem obljubljanju njegovih prednikov le dosegli. So pa pri nas gotovi gobezdači, ki se drznejo trditi, da se naš poslanec dovolj ne trudi in da dovolj ne dela. Gospodje, oprostite, če vas imenujemo gobezdače! Ali se še kaj spominjate, kaj so nam pripravili v občino Dobrovo vaši prijatelji predniki poslance Koman? Mislimo, da ne rečemo prehudo, ako trdimo, da prav nič, ker bivših poslancev sploh nikdar videli nismo razen takrat, ko so se predstavili in zbirali med občani glasove. Ko pa je bila volitev končana, so vselej rekli z bogom, Dobrova, in tvoja lepa okolica. Ko bomo rabili tvoje glasove, te zopet obiščemo. Večina kmetjskega prebivalstva v občini Dobrova je radi tega hvaležna poslancu Komanu za vse dobrote, ki mu jih je storil in mu tem potom izjavlja svoje neomajeno zaupanje!

Kmetje ki ljubijo resnico.

Beričevo. V naši občini so bili v enem tednu kar trije požari, o katerih se sodi, da jih je zanetila zlobna roka. Najbolj nevaren požar je bil v soboto, dne 12. t. m. zvečer ob pol 11. uri v Brinju pri Bregarju. Tam so hiše na gosto posajene, posebno veliko gospodarsko poslopje Ivana Ložarja, ki je samo 4 m oddaljeno od slamo kritih streh. Velika sreča je bila, da je bila noč popolnoma mirna in da so bila Gasilna društva z največjo hitrostjo na kraju nesreče. Domače Gasilno društvo Beričevo, dasi je 1 km oddaljeno je od izbruha požara že v 12. minutah brizgalo vodo in s tem preprečilo vnetje sosedovega poslopja, ter pogasilo pred hlevom toliko, da so zamogli rešiti živino. Za tem so prihitela Gasilna društva iz Dola, Pšate, Podgorice in Ljubljane, katera so prav z nečloveško silo gasila. Da je bil ogromen požar tako hitro udušen, se moramo zahvaliti v prvi vrsti prostovoljnemu gasilnemu društvu Ljubljana, ki je pod spretnim vodstvom tov. Gostiša in Zupančiča Leopolda, z dobro opremljenim orodjem in svojo motorko požar takoj lokalizirala. Ob tej priliki pa so se pokazali tudi nedostatki pri motorkah, ki nimajo za to izvežbanih ljudi in ostalih priprav, tako, da je dostikrat slabša od navadne ročne brizgalne. Pri gasilnem društvu naj bo prvo, kar je neobhodno potrebno, da ima društvo dobro opremo, predvsem pa dobro in zanesljivo orodje. Omeniti je, da je Domoljub poročal o tem požaru sledeče: Prihitela so okoliška društva gasiti, ki so bila tudi navedena. Ne vemo pa, iz kakega razloga, ali mogoče kake mržnje, ni bilo omenjeno društvo iz Dola in Beričevega, ki sta bili prvi na licu mesta. To omenjamo radi javnosti, da ne bi bila napačno informirana. Če čuti poročevalec Domoljuba mržnjo do nekaterih društev, naj bo v primerih nesreče toliko pošteno, da poroča objektivno in resnično. Gasilna društva naj bodo nepristranska ter vedno pripravljena pomagati vsakomur, ki kliče na pomoč!

Naš pravi domači izdelek!

Javna zahvala

Dne 20. in 21. t. m. je proslavilo Čebelarstvo društvo v Ljubljani 200letnico rojstva slavnega čebelarkega mojstra Antona Janše. Proslave v Ljubljani in na Breznici, kjer je bil Janša rojen, se je udeležilo izredno število odličnih oseb, zastopnikov raznih oblastev in društev iz Dravske banovine ter zastopniki čebelarških društev in železničarskih čebelarških zadrug izven naše banovine. Mnogo brzojavnih in pismenih pozdravov pa so poslale čebelarke organizacije iz naše države in iz tujine, ki se proslave niso mogle udeležiti. Med temi 5 pozdravov znamenitih znanstvenikov iz Nemčije in Švice.

Vsem, ki so s svojo navzočnostjo ali s poslanimi pozdravi počastili spomin velikega našega čebelarkega veleuma, ter vsem onim, ki so na katerikoli način pripomogli k lepemu uspehu proslave, se podpisano Čebelarstvo društvo v Ljubljani najsrčneje zahvaljuje. Posebna zahvala pa oddelku za prosveto pri banki upravi ter vsem ravnateljstvom srednjih in meščanskih šol in upraviteljstvom osnovnih šol, ki so odredila po svojih šolskih zavodih predavanja o Janši.

V Ljubljani, dne 26. maja 1934.

Za Čebelarstvo društvo v Ljubljani:

predsednik: prof. Josip Verbič. tajnik: Mirko Dermelj.

Novice

★

Občni zbor Kmetijske družbe v Ljubljani, ki je bil sklican za dne 6. junija, je iz tehničnih razlogov preložen na soboto dne 9. junija ob pol 11. uri dopoldne v dvorano Delavske zbornice v Ljubljani, Miklošičeva cesta.

Kam z mladino? Na srednjih šolah v Dravski banovini bo delalo letos maturo 827 dijakov.

Na cesti so našli v Dobu pri Ljubljani nezvestnega 40-letnega trgovca Viktorja Puca, doma iz Cola pri Vipavi. Med prevozom v bolnišnico pa je umrl.

Hud vihar je divjal preteklo sredo ponoči nad Mariborom in okolico in napravil mnogo škode.

Pazite na otroke! V kadi, kjer so pripravljali tekočino za škropljenje trt, je v Šarinju pri Mariboru utonil mali Ivan Pfeifer, ki se je v svoj radovednosti sklonil nad kad in padel v tekočino.

Iz ljubosumnosti si je vzel življenje 34-letni šofer Josip Zgank, doma iz Slovenije, zaposlen pa v Zagrebu.

Redni občni zbor Udruženja jugoslovenskih agronomov sekcija Ljubljana se bo vršil v soboto dne 2. junija ob 19. uri v konferenčni dvorani Kmetijske družbe v Ljubljani.

Statistika o izseljevanju. Izseljenski komisarjat v Zagrebu je objavil statistiko o izseljevanju v tujino in o povratkih v domovino za lantsko leto. V prekomorske države se je izselilo 2221 oseb in sicer iz Savske banovine 829, iz Primorske 339, iz Dunavske 399, iz dravske 307, iz vardarske 192 itd. Iz prekomorskih držav pa se je vrnilo tekom lantskega leta 3385 izseljencev. V Savsko banovino se jih je vrnilo 1349, v Primorsko 602, v Dunavsko 623, v Dravsko 258 itd. Število povratnikov je močno padlo, kajti leta 1932. se je vrnilo domov 6081 izseljencev. V razne evropske države pa se je izselilo lani 7508 oseb, dočim se jih je vrnilo 3896. Največ izseljencev je bilo iz Vardarske, za njo pa se vrstijo Dravska, Zetska, Primorska, Savska in Moravska banovina. Iz evropskih držav se je največ izseljencev vrnilo v Dravsko in Savsko banovino.

Na jakosti in aromi dobiva, ako primešate Kathreiner Kneippovi sladni kavi Pravi »Francžovc«
dodatek!

Obesil se je blizu Skofje Loke 32-letni mersarski pomočnik Lojze Č. Življenje si je vzel v duševni zmedenosti.

Zet je pekel taščo na žerjavici. V Kostratu (na jugu) sta živela v skromni hišici stara zakonca Gavrilovič. Neke noči pa, ko je mož spal v hlevu, žena pa v hiši, so vdrli v hišo razbojnik. Vprašali so ženo, kje ima denar. Ker jim žena tega ni hotela povedati, so nagrebli iz peči kup žerjavice in ženo položili na ogenj. V svitu žerjavice, ki so jo razbojnik razpihovali, pa je žena spoznala lastnega zeta. Nato so ženo vprašali, kje je mož. Roparji so odšli na to v hlev, kjer so tudi moža neusmiljeno pretepli. Na krík opečene žene pa so prihiteli sosede na pomoč in so roparje pregnali. Oblast je takoj uvedla preiskavo in zverinskega zeta zaprla.

Trije bratje so ponarejali kovance in jih spravljali v promet v Karlovcu. Eden od že prijatih bratov je ključavničar, drugi mizar, tretji pa kolar. Ponarejali so 20 dinarske kovance.

Staroslovanski grob so odkrili pri kopanju temelja za neko zgradbo v Radomlju pri Ljubljani. V grobu so našli okostnjak približno 20 let stare ženske, ki je bila skoro 2 metra visoka. Sodijo, da je to staroslovanski grob.

Zapečaten »ženitovanjski zavod«. V Zagrebu je neki »ženitovanjski zavod«
obljubljal bolj denarja kakor pa moža ali žene potrebnim ljudem, da jim posreduje ženitve s samimi milijonari (milijonarkami), če plačajo takso 10 dinarjev. Kaže pa, da je precej ljudi zastoj čakalo na pričakovane milijone in so se vsled tega pritožili na policijo. Policija je našla v zavodu ogromno korespondenco, ki priča, da je podjetje pač neslo milijone lastnikom, ženini in neveste so pa navadno zastoj čakali nanje.

Tihotapstvo na severni meji. Maribor je menda središče jugoslovenskega tihotapstva. Ves saharin, kreslini kamni, cigaretni papir in nežigosane igralne karte, ki se razpečavajo po Jugoslaviji, so vtihotapljene preko severne meje. V Mariboru ima več velepodjetnih tihotapcev svojo centralo. Oblasti se zelo trudijo, da bi prišle tem »grosistom«
na sled, kar je pa zelo težko. Tihotapci, ki jih prijemajo na severni meji, običajno nočejo izdati onih, ki jih pošiljajo na ta nevarni posel, večkrat je pa res, da ne vedo za koga »delajo«. Zdaj so oblasti sklenile, da bodo zvišale zaporno kazen na tri leta ječe, kajti tihotapec se raje puste leto dni zapreti, kakor da bi plačali kazen, oziroma denarno globo. Lani so na severni meji prijeli 125 tihotapcev, od katerih je pa samo 30 plačalo kazen.

Zgorel je na Rakeku šofer, ki je bil zaposlen pri prodajalcu oglja Rupenu. Šofer je spal na senu, a skedenj se je ponoči vnel in zgorel, nesrečnega šoferja pa je bržkone zadušil dim.

Zastupila se je v duševni zmedenosti 20-letna Katarina Drešar iz Svetja pri Medvodah.

Po 10 mesecev brez plače so ostali rudarji, ki so delali v rudniku »gospodar«
Milana Saviča iz Zaječarja. Rudnik bo prodan baje na dražbi in tako je malo verjetno, da bi delavci prišli do svojih pravic.

Raskrinkano tihotapstvo špirta. Ljubljanski finančni organi so prišli na sled precej številni družbi trgovcev itd., ki so prodajali v mestu in v okolici špirit, ki so ga tihotapci dovažali s Hrvaškega v naše kraje, precej špirta pa so porabili tudi za izdelovanje raznega žganja. Tihotapce je izdala nerodnost dveh šoferjev, ki sta nezaccarinjeni špirit prevažala.

60 ovc so podavili volkovi na Sarplanini.

Gospodarstvo

★

Lado Jerše:

Talne bakterije

Bakterije so mala, nevidna bitja, ki se nahajajo v zraku, vodi in zemlji. Da spoznamo vsaj v glavnem njihovo važnost za kmetijstvo, se hočemo omejiti samo na najznačilnejše.

Nova znanstvena preiskovanja so odkrila veliko število najrazličnejših bakterij v zemlji in spoznala njihovo važnost za tlo in rastlinsko prehrano, pa tudi njihovo škodljivo delovanje.

Tako je dokazano, da hribe ne ruši in uničuje samo čas (mraz, voda in zrak), temveč tudi bakterija (nitrificirajoča), ki drobi apnenec potem ogljikove kisline in da je na ta način plodno zemljo. Bakterije v grudi razkrajajo organsko (rastlinsko in živalsko) snov. Ko organska snov (materija) razpada, se javljajo v zemlji različni in za kmetijstvo važni pojavi (procesi).

Nadalje je dokazano, da bakterije v zemlji niso enakomerno razdeljene. Čim globlje prodremo v globino, tem manj jih imamo. Primer,

Prof. Slavko Raič:

Anton Janša njegovo življenje in delovanje

(Konec.)

Kako je Kuralt čislal svojega rojaka Janšo, vidimo iz njegovega zatrdila, da se bo kot čebelarški učitelj držal naukov svojega učitelja Janše. »O čebelarstvu«, pravi, »se je pisalo že toliko v vseh dobah in pri vseh narodih, pa od starega Aristotela, Virgilija in Planija do Širaha, Krümitza in novih pisateljev francoske »Encyclopedie methodique«
ne morem najti glede na tak nauk niti enga pisatelja, ki bi bil prekosil našega Antona Janšo, prostega, a po prirodi izredno nadarjenega kmetovalca.«

V češčini je izšel najprej (1775) izvleček Janševih druge knjige, kmalu nato (1777) pa celoten prevod iste knjige.

Drugo slovensko izdajo je založilo »Slovensko čebelarstvo«
društvo v Ljubljani leta 1906, tretjo pa Jugoslovanska knjigarna; obe je priredil neki nekdanji urednik »Slovenskega čebelarja«
in zanimiv čebelarški pisatelj, Frančišek Rojina.

Janša je brez dvoma duševni velikan med čebelarji. Poznal je že vse skrivnosti iz življenja čebel, ki je nanje sedanost tako ponosna. Janša je prvi učil, da se z rojem seli stara matica, in sicer nekoliko dni prej, preden se izvaki mlada, razen če je stara odmrta, ali jo je mlada umorila, če radi slabega vremena ni mogla rojiti. Dobro je vedel, da zalega matica vse celice, ne le čebelnih, ampak tudi trotovske in je torej mati vse čebelne družine, da so čebele samice, trojje pa samci. ne pa, kakor so prej trdili, čebelar vodonosci. Točno je izpovedal, da čebele lahko preobrazijo v matico čebelno žerko, ako ni pre-

več stara, in da je ženski spol spočet že v jajčecu, ki ga matica znese v čebelno celico. Opažoval je, da se matica spraši v zraku in je prvi popisal njeno vrnitev v panj po prabi z znamenjem opravitve v zadku. Povedal je, da je to znamenje odtrgan trotov plemenitni organ. Osirotelim panjem je dodajal na razne načine oprasene matice v matičnicah iz žice. Kar je povedal v svojih knjigah, drži še danes, po 160 letih, kakor pribito.

In tako je »kranjski kmet«
odkril marsikatero skrivnost čebelne družine in je moral zatirati med Nemci zmote, ki so vanje verovali njihovi izobraženi čebelarji in raziskovalci.

Ni torej čudno, če so imenovali že nekdanj Janšo »našega domorodca, vel'ega vojvoda in očeta čebelarstva«
in če je Navratil dejal, da je Janša ne le prvi čebelar v vsem cesarstvu, ampak celo kralj čebelarški v vsej Evropi in če je končno krstil njegov »Nauk o čebelarstvu«
za »Čebelarstvo sv. pismo«.

Zanimivo je tudi to, da so Nemci smatrali Janšo dolgo časa za svojega rojaka. Šele nedavno je znameniti čebelar Armbruster odkrito priznal, da je Janša bil rojen Slovenec.

Janša, po domače »Kuharjev Tonej«, pa je bil tudi spreten slikar; naredil je take končnice na panje, da nobeden takih. Pri Kraljiču na Breznici so dolgo imeli na končnici leva, ki ga je bil naslikal Kuharjev Tonej; bil je tako živ, da je gledal zmerom za človekom, kamor je šel.

Janšev čebelnjak je stal baje do leta 1877, kakor ga je bil postavil mojster sam. Tega leta so postavili nov čebelnjak, en hrastov tram iz starega čebelnjaka, dolg 4 m, so pa vdrali za spomin v novega. Pa tudi tega čebelnjaka ni več. Omenjeni tram je našel Janšaslovec gosp. Perc iz Celja za Janševim domom. Gospodinja mu ga je podarila za čebelarški muzej v Celju; Janševa rojstna hiša je stala vse do l. 1907.

Čebelarstvo in sadjerejsko društvo za Kranjsko mu je leta 1884. v proslavo 150-letnice njegovega rojstva odkrilo na hiši spominsko ploščo.

Naj omenim še nekaj v tolažbo čebelarjem, ki jih danes tudi tlačí kriza, in da ovržem stari pregovor: muha ne da kruha. Nekoč je obiskal Janšo na Dunaju njegov sosed iz Breznice. Ko se je vrnil domov, je trdil, da ima Janša toliko denarja, da ne ve kam z njim.

Večnega spomina, pravi Navratil, so dostojne zlasti te-le Janševe besede in vredne, da se zapíšejo z zlatimi črkami: »Jaz ne končam nobene čebele zaradi medu in voska, ampak jih ohranim žive in zdrave, da mi nosijo drugo leto zopet voska in medu.«
Janša se je torej že takrat boril proti stari in grdi navadi, ki še dandanes tudi pri nas ni popolnoma izginila, proti žvepljanju čebel. Še danes se najdejo kruti nehvaležneži, ki pri podiranju panjev čebele uničijo; podirajo najtežje panje, umore torej prav tiste čebele, ki so bile najmarljivejše.

Poleg Slovenca Janša so se odločilno udeleževali na polju čebelarstva še drugi Slovani. Ukrajinec Peter Ivanović Prokopović in pred vsem Poljak Janez Dzierzon sta izumitelja premičnega satja. Ta izum je tako važen in tako dalekosežen, da se z njim začena v čebelarstvu nova doba. Dzierzon je odkril tudi partenogenezu, to je deviško sposobnost zaroda: trojje namreč nastanejo iz neoplojenih jajčec. Moravan major Hruška je izdelal prvo točilo za med.

Vsa ta dognanja in vse te izume so potem izkoristili strokovnjaki raznih narodov in dvignili v kratkem času čebelarstvo na nesluteno višino. A. Janši pa gre nevenljiva hvala, da je s svojimi bistroumnimi in temeljitimi dognanji dal proučevanju čebel popolnoma novo smer. Le škoda, da je tako zgodaj umrl, sicer bi bil brez dvoma odkril še marsikaj, kar je bilo potem pritranseno drugim. Slava njegovemu spominu!

ki ga hočem na tem mestu navesti, pokaže resničnost zgornje trditve: v 1 kub. cm zemlje v globočini 5 metrov najdemo meseca maja 200.000 bakterij. Iz tega je jasno razvidno, da se v zgornjih plasteh naše zemlje nahajajo številne bakterije in to radi tega, ker imamo v teh slojih največ organske snovi in zraka. In pri tej priliki pridemo tudi do spoznanja, da je zemlja, ki dobiva dovolj hlevskega gnoja, polna bakterij, ki izvršujejo njim poverjeno in koristno delo (seveda ob dovoljni toploti in vlagi).

Pri vsakem razkrajanju se razvija amonijak, ki vsebuje dušik; vemo, da je amonijak plin in zgodilo bi se, da bi izhlapel; tukaj pomaga voda, ki ga vpije; pa tudi iz vode bi ga lahko izgubili; tedaj se pa javljajo mikroorganizmi, ki prisvajajo dušik; imenujemo jih nitrificirajoče bakterije, ki živijo v vsakem obdelanem tlu; zadržujejo amonijak in ga kemično vežejo.

Vezani amonijak se nahaja v obliki nitrata, ki pa je težko topljiv; radi tega ne prinaša nobene koristi rastlinski prehrani. Da bi pa kljub temu imela rastlina od te dušikove spojine svojo korist, se pojavljajo v naravi odnosno v naši grudi mikroorganizmi, ki spreminjajo nitrato v topljive nitrato; rastline asimilirajo, t. j. sprejemajo nitrato kot hrano.

V obdelani zemlji delujejo naši mikroorganizmi, razkrajajo mrtvo organsko snov, vežejo amonijak in dajejo rastlinam topljivo hrano (nitrit-nitrat). Končno mora biti v grudi dovolj organske snovi, da bakterije lahko izvršujejo svojo nalogo; tudi voda mora biti v dovoljni količini na razpolago.

Občni zbor »Zveze slovs. agrarnih interesentov« se vrši v nedeljo, dne 3. junija ob 10. uri dopoldne v spodnjih prostorih restavracije Miklič nasproti glavnega kolodvora v Ljubljani. — Pravico glasovanja na občnem zboru imajo samo oni člani, ki so že plačali članarino za leto 1934. Ker še ni bila za letošnji občni zbor dovoljena znižana vožnja na železnici, naj se oddaljenejši člani poslužijo velesesejskih legitimacij.

Sadjarji in vrtnarji Dravske banovine zbirajo v nedeljo, dne 3. junija ob pol 10. uri v Mariboru v dvorani Zadrugne gospodarske banke. Na dnevnem redu je tudi referat g. ravnatelja Jos. Priol-a: »O pospeševanju koščičastega in lupinastega sadja v Dravski banovini z oziranjem na izvoz in potrebe domačega konzuma«.

Enodnevní tečaj za zeleno preceppljanje žmarnice in za poletna dela v vinogradu se vrši v soboto, dne 2. junija t. l. na banovinski vinarški in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja od 8. do 12. in od 14. do 18. ure.

Našega kmeta, steber gospodarstva naše države, je kriza najbolj prizadela. Cena kmečkim pridelkom je padla tako nizko, da mu ni plačan trud, ki ga je vložil v obdelavo zemlje, rejo živine in gozd. Delo kmeta je trdo. Pomagal si bo le na ta način, da racionalizira svoje delo s tem, da se poslužuje strojev in novodobnega orodja, ki mu ob manjšem trudu in stroških

omogoči večjo produkcijo. Našega kmečkoga gospodarja je treba opozarjati na nove pridobitve na tem poprišču. Na letošnjem spomladanskem ljubljanskem velesesejmu od 30. maja do 10. junija bodo razstavljeni najrazličnejši poljedelski stroji in orodje najnovjših konstrukcij. Stroji bodo v obratu, gonjeni z električno parno, bencinsko in ročno silo. V interesu vsakega kmetškega gospodarja je, da si ogleda to razstavo.

Razno

Zvijace tihotapcev

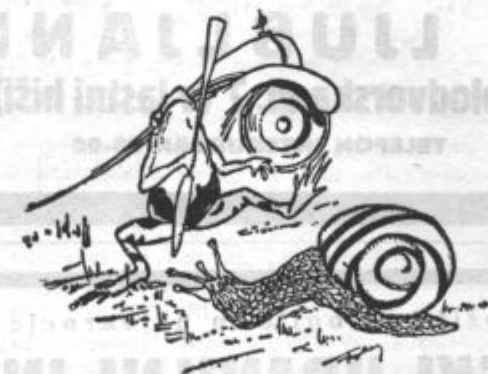
Tihotapstvo ne cvete dandanes samo pri nas, ampak po vsem svetu. V Egiptu tihotapijo razna opojna sredstva (morfij itd.), v Ameriki tihotapijo drago kamenje in razkošne obleke, drugod zopet tobak in saharin itd. Vsaka dežela ima torej svojo tihotapsko posebnost.

Med najbolj razširjene vrste tihotapstva spada tihotapstvo s saharinom. Saharin je znan nadomestek za sladkor in ker so njegova »zrnca« prav majhna, ga ni ravno težko prenašati čez mejo v malih količinah. Ker pa je saharin razmeroma drag, se izplačuje tudi tihotapstvo manjših količin tega blaga in zato so obmejni organi jako pozorni tudi na stvari, ki omogočajo prenos saharina tudi v malem obsegu.

Iz zgodovine vemo, da so prinesli (= pretihotapili) grški menihi pred več stoletji jajčka sviloprejk iz Azije v Evropo v votlih popotnih palicah. Te stare metode se poslužujejo tihotapci s saharinom še dandanes, kajti v izdolbeni krepki gorjači je za precej »sladkorčkov« prostora.

Na Češkem tihotapijo saharin zlasti ženske v svojih obsežnih nagubanih krilih. Nagubana krila so tam običajna narodna noša in vsaka guba nosi lahko nekaj »sladkorčkov«. »Poštena« narodna noša prenese lahko do 30 kg saharina.

Po deželah, kjer je razvito muzikantstvo, prenašajo saharin tudi v goslih in v »kontrabasih«.

Na Klancu pod Višnjo goro sta trčila skupaj dva stara sovražnika, kateri od teh dveh je domačin?

Dobro sredstvo za tihotapstvo so bili tudi predpisi za pošiljanje raznih več ali manj nevarnih strojev po železnici. Take pošiljke morajo imeti posebne znake in razumljivo je, da jih carinarji niso radi odpirali. Včasih pa se je le zgodilo, da so tudi kakšno tako pošiljatev odprli in našli v njej saharin namesto nevarnega stroja.

Tudi v železniških vagonih se da dobro »kriomčariti«. Vsak vagon ima, kakor znano, debeli cevi pod sedeži. To je priprava za kurjavo. Te cevi so na tla dobro pritrjene. Tihotapci so pa izdelali tudi take cevi, jih napolnili s saharinom itd. in jih položili pod klopi...

Takih in podobnih »trikov« so iznašli tihotapci vseh ver in narodnosti ogromno število in carinski uradniki morajo biti bistrih glav, da jim pridejo na sled. Toda čeprav je vojska med tihotapci in carinarji jako huda, se pokažejo tihotapci tudi proti strogim carinarjem včasih pravične. Ko je nekje na Češkem umrl carinski uradnik, ki je bil vsled svoje sposobnosti strah in trepet vseh tihotapcev, so našli naslednjega dne po pogrebu na njegovem grobu napis od tihotapske roke: »Bil je strog, toda pravičen«.

Po svetu

500 kilogramov dinamita je eksplodiralo preteklo soboto v mestu Alicante v Španiji. Zračni pritisk je podrl 20 hiš, izpod ruševin pa so doslej potegnili okoli 50 mrtvih.

Smrtna kazn in nagla sodba čakata v Avstriji vsakega, kogar bodo zakotili pri atentatih na železnice, mostove in druge javne naprave.

Najnovjši ukrepi nove bolgarske vlade določajo, da se znižajo plače ministrom za polovico, ravno tako izgube ministri z izjemo predsednika vlade pravico voziti se po železnici v salonskih vozovih in tudi državnih avtomobilov ne bodo imeli več na razpolago. Druga naredba pa določa vislice za vsakogar, kdor bi se neopravičeno okoristil na stroške državne blagajne.

Atentat na Stalina. Kakor poročajo iz Moskve, sta 23. maja napadla dva dijaka ruskega diktatorja Stalina. Dijaka sta streljala na avtomobil, s katerim se je vozil Stalin. Stalin je lahko ranjen, oba dijaka pa je prijela policija.

Belgijski kralj za rudarje. V Belgiji je prišlo med lastniki rudnikov in rudarji do meznega spora. Mladi kralj Leopold III. pa se je energično zavzel za rudarje in pod tem pritiskom so lastniki odnehali in ne bodo znižali rudarskih plač.

Gora je zasula 12 vasi. V pokrajini Kvantung na Kitajskem se je sesula gora Kaiman in zasula 12 vasi. Pod ruševinami je našlo smrt več sto oseb.

Visoko šole za kozmetiko (lepoticenje) namerava ustanoviti avstrijska vlada na Dunaju.

Knjige ruskega pisatelja Maksima Gorkoga so natisnili v Rusiji v 19 milijonov izvodih. Pri nas je naklada 1000 izvodov že velika...

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

reg. zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta 18 (v lastni palači)

obrestuje vse hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri in brez vsakega odbitka

Tekom 51 letnega poslovanja so hranilne vloge narastle na nad Din 230 milijonov izkazane rezerve znašajo " " 10 "

Poleg lastnega premoženja jamči za varnost vlog nad 6.500 zadrugarjev neomejeno z vsem svojim premoženjem, kar predstavlja milijardno jamstvo in popolno varnost vseh vlog

Ruska naročila v Avstriji. Avstrijske jeklarne in strojne tovarne imajo veliko naročil iz Rusije.

Nad 20 milijonov (angleških) šilingov potrošijo ženske v Londonu na leto za lepota. Gospodarsko krizo čutijo sicer tudi v Londonu, toda ženska nečimernost se za krizo ne meni.

Radio

od 3. do 10. junija 1934.

Nedelja, dne 3. junija. 9:00: Versko predavanje (dr. Regalat Čebulj). 9:45: Prenos slavnosti iz Šabca. Govori Nj. Vel. kralj Aleksander I. 16:00: Kmetijska posvetovalnica (Ing. Sadar Vinko).

Ponedeljek, dne 4. junija. 18:00: Gospodinjska ura: Zena v poklicu (ga. Lapajne). 18:30: Westfalija (Rudolf Kresal). 19:30: Zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna).

Torek, dne 5. junija. 11:00: Šolska ura: Ameriški Slovenci (dr. Valter Bohinec). 18:00: Otroški kotiček (Manca Komanova). 19:00: Radio-Therma Laško (Stanko Bitežnik). 19:30: Zena v bolgarski književnosti (ga. Pavla Hočevar).

Sreda, dne 6. junija. 18:30: O verstvih (Fr. Terseglav). 19:30: Literarna ura: Hrvatska književnost (g. Podbevšek).

Četrtek, dne 7. junija. O človeku (dr. Božo Škerlj). 19:30: Pogovor s poslušalci (prof. Prezelj).

Petek, dne 8. junija. 18:30: Izleti za nedeljo (društvo Krka), govori podžupan prof. Jarc: Do-

lenjska in turizem. 19:30: Osnovni problem socialne politike (dr. Bajič).

Sobota, dne 9. junija. 18:30: Zabavno predavanje (Viktor Pirnat). 19:00: Gospodarske razmere našega življa v Jul. krajini (prof. Rudolf). 19:30: Zunanji politični pregled (dr. Jug).

Žrebanje srečk

Tobačne srečke

Amortizirane so bile pri žrebanju 15. t. m. sledeče serije: 15, 42, 63, 124, 125, 320, 510, 569, 599, 940, 1282, 1510, 1667, 2014, 2064, 2197, 2200, 2292, 2337, 2356, 2685, 2760, 2819, 2924, 2962, 3030, 3044, 3769, 3825, 4096, 4330, 4436, 4438, 4561, 4729, 4837, 5098, 5172, 5199, 5606, 5807, 5986, 6021, 6407, 6558, 6631, 6632, 6666, 6785, 6806, 6831, 7026, 7124, 7172, 7573, 7755, 8132, 8140, 8231, 4856, 8684, 8727, 8770, 8938, 8968, 9014, 9041, 9227, 9356, 9572. Dobitke so zadele: serija 5987-98 Din 20.000—; serija 802-74 Din 1000—; serija 6-47 Din 500—; serija 2483-97 Din 500—; serija 756-39 Din 100—; serija 3850-35 Din 100—; serija 3896-87 Din 100—; serija 6316-85 Din 100—; serija 6337-65 Din 100—; serija 7303-64 Din 100—; serija 7600-8 Din 100—; serija 7739-80 Din 100—; serija 9232-35 Din 100—; serija 9267-6 Din 100—; serija 554-92 Din 50—; serija 1161-96 Din 50—; serija 1890-1 Din 50—; serija 5120-57 Din 50—; serija 6337-52 Din 50—; 7904-18 Din 50—; serija 8303-32 Din 50—; serija 8358-70 Din 50—; serija 9298-17 Din 50—; serija 9756-48 Din 50—.

Sejmi

4. junija: v Litiji, Novem mestu, Dobrovniku, Ormožu, Slovenski Bistrici, Križevcih, Murski Soboti.
5. junija: na Travi.
6. junija: na Bregu pri Ptujju.
7. junija: na Hribu, v Doleh, Kapelah, Loki
9. junija: v Tirni, Pilštanju.

Valute

1 ameriški dolar	Din 33-90
1 nemška marka	Din 13-40
1 švicarski frank	Din 11-10
1 angleški funt	Din 174—
1 francoski frank	Din 2-25
1 češkoslovaška krona	Din 1-42
1 italijanska lira	Din 2-92

Tem kurzom, ki veljajo za čas od 15. maja 1933, se mora do nadaljne odredbe dodati še 28½% na ime »prima«.

Avstrijski šiling v privatnem kliringu 9-40 dinarjev.

Vrednostni papirji

2½% Vojna škoda	Din 307—308
7% investicijsko posojilo	Din 70—71
7% Drž. hipotek. banka	Din 65—67
6% begluške	Din 53—54
4% agrarne	Din 36—37
7% Blair posojilo	Din 51—52
8% Blair posojilo	Din 55—56
Priviligrane agr. banke	Din 217—218

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, GREGORČIČEVA št. 23
Tel: 25-52. Telegram: Tiskarna Merkur

Izšla je nova kuharska knjižica

za ceneno in tečno hrano iz domačih pridelkov. Cena 10 Din. Naroča se pri B. R., Rožna dolina pri Ljubljani, Cesta XVII, štev. 20.

EKONOM

R. Z. Z. O. Z.

V LJUBLJANI
Kolodvorska ul. 7 (v lastni hiši)

TELEFON INTERURBAN 25-06

DOBAVLJA VSE DEŽELNE PRIDELKE, kakor:

pšenico, rž, ječmen, oves, koruzo, ajdo itd. MLEVSKE IZDELKE: pšenični zдроб, pšenično moko, rženo moko, ajdovo moko, koruzno moko, koruzni zдроб, pšenično in koruzno krmilno moko, pšenične otrobe, ješprenj, kašo • POLJSKE PRIDELKE: krompir, fižol, zelje, sadje, seno in slamo STALNA ZALOGA vseh umetnih gnojil (rud. superfosfata, kalijeve soli, Tomasove žindre, nitrofoskala, apnenega dušika, čilškega solitra i. t. d.) cementa in drugo GLAVNO ZASTOPSTVO za Slovenijo opekarne „ILOVAC“, Karlovac, za vse vrste zidne in strešne opeke

DENAR naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

reg. zadr. z neomejeno zavezo

v LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1

Telef. št. 28-47. Rač. pošt. hran. št. 14.257. Brzjavni: „Kmetijski dom“. Žiro rač.: Narodna banka

VLOGE na knjižice in tekoči račun obrestuje po 4%, brez odpovedi, po 5%, pri tromesečni odpovedi. — JAMSTVO ZA VLOGE presega večkratno vrednost vlog. Strankam nudi brezplačno poštne položnice za nalaganje denarja. Vložne knjižice drugih zavodov sprejema brez prekinjenja obrestovanja. — POSOJILA daje na poroštvo, na vknjižbo in na zastavo premičnin in vrednostnih papirjev in v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji. BLAGAJNIŠKE URE: Ob delavnikih od 8—12½, in od 3—4½, 'e ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12½, ure.

Podružnici: KAMNIK — MARIBOR

Stanje vlog: Din 35.000.000—. Rezerve Din 1.200.000—.